

NAU BÒSTIK

**De recinte industrial abandonat
a centre autogestionat ple de vida**

0

Introducció

**Quan somies sol, sols és
un somni; quan somies
conjuntament amb altres,
és el començament de la
realitat.**

Hélder Câmara

La Nau Bòstik és, des del 2015, un espai cultural i social de gestió comunitària ubicat a l'antiga fàbrica Bostik, al barri de la Sagrera.

Els seus 6.000 m2, distribuïts en naus i espais molt diversos, acullen un ampli ventall d'entitats, col·lectius, projectes i iniciatives veïnals, artístiques i vinculades a l'economia social i solidària.

Els principals objectius de la Nau Bòstik són:

Consolidar l'espai com un gran equipament que integri entitats, associacions i col·lectius afins del barri.

Potenciar i acollir experiències culturals, artístiques i d'economia social i solidària.

Preservar i promoure la memòria històrica del barri i, en especial, el passat industrial del barri de la Sagrera, dotant de nova vida un dels pocs recintes fabrils que romanen dempeus.

Aquesta exposició fa una mirada als 7 anys d'història de l'equipament, mostra el dia a dia dels seus espais i de les entitats que li donen vida i obre la porta a imaginar-ne el seu futur.

7 anys de la Nau Bòstik

Fa uns anys el Col·legi d'Enginyers de Catalunya ens donaren el prestigiós premi Bonaplata, per haver preservat l'últim vestigi de patrimoni industrial i memòria col·lectiva al barri de la Sagrera (*).

Sempre he pensat que, si l'Ajuntament no ens feia els equipaments necessaris, seríem nosaltres com a persones individuals, col·lectius o entitats els que ens havíem de buscar la vida per tenir-los.

Potser en una ciutat gran com Barcelona no es nota tant. Però si un va a pobles veurà la importància que tenen els espais dedicats a la col·lectivitat. Els Ateneus, els centres socials, fins i tot els centres parroquials o bars socials. La Sagrera no és l'excepció. Quants cops he sentit dir: Tant de bo cada barri tingués una Nau Bòstik! Com a Sants tenen Can Batlló, Sant Andreu Can Fabra o a Nou Barris l'Ateneu Popular.

La Sagrera algun dia tindrà una gran estació intermodal, una gran zona verda i, segurament, molts nous veïns hi vindran a viure. Però si perdem aquesta oportunitat, si no conservem la Nau Bòstik, mai tindrem un equipament social de 6.000 m². Penso que això no és qüestionable. Ja vàrem perdre l'edifici central de la fàbrica Enasa o Pegaso perquè només volíem verd. Que no ens torni a passar.

Vaig lluitar per transformar el meu barri des de l'Associació de Veïns els anys 1982-1986. Recordo crear el Tot avui Tota la Sagrera per reivindicar les nostres mancances. I després, com a arquitecte vaig lluitar per tenir l'estació central de Barcelona al nostre barri.

Recordo que l'any 1993 portava el prestigiós arquitecte Norman Foster al Centre Cívic La Barraca per presentar la nostra proposta de transformar la zona de les vies del tren amb un gran parc, recuperant el traç de Rec Comtal.

En veure el desencant pel fet que, de moment, no arribaven els equipaments necessaris que l'Ajuntament hagués hagut de fer, vaig pensar que entre tots podíem fer ciutat i buscar els equipaments que no arribarien. Així, vàrem crear la Nau Ivanow, l'Espai 30 i farà SET anys, la Nau Bòstik. No tot ho ha de fer l'Ajuntament. Nosaltres també podem ser capaços de fer-ho i té més mèrit.

Ara li toca a l'Ajuntament arreglar el planejament i construir un entorn agradable per fer ciutat.

Segurament, per tenir un bon lloc per viure, no toca fer grans edificis. El 15 de febrer del 2015, o sigui, avui fa 7 anys, ens donaren les claus d'unes naus abandonades i vàrem aconseguir esgarrapar 6.000 m² a l'especulació. Avui ja són un referent on fins i tot venen músics com Manu Chao a tocar als nostres vermouths dominicals, com el diumenge passat, 13 de febrer.

Visca la vida i a continuar fent ciutat, companys! I vull agrair a la gran quantitat de persones que es dediquen a millorar el nostre entorn. Les ciutats les fem entre totes. Salut i amunt, la Sagrera!

Xavier Basiana Vers

() Premi Bonaplata 2018. "Premi Especial de Patrimoni" per la reivindicació del patrimoni industrial.*

Nau Bòstik

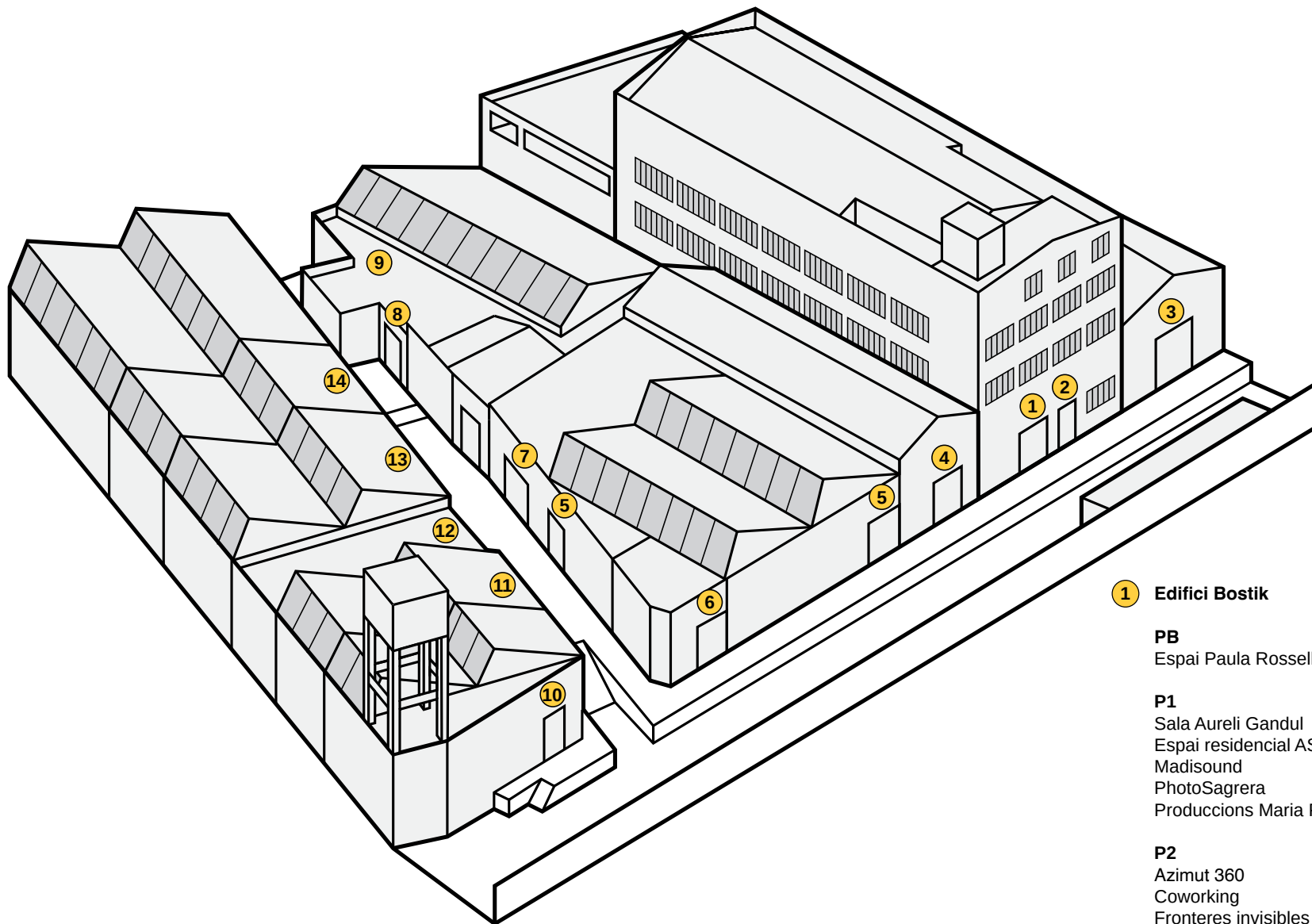
Nau Bòstik
2014

Nau Bòstik
2014

Nau Bòstik
2015

1 Edifici Bostik

PB
Espai Paula Rosselló

P1
Sala Aureli Gandul
Espai residencial ASID
Madisound
PhotoSagrera
Produccions Maria Palomo

P2
Azimut 360
Coworking
Fronteres invisibles
Prollema
Territorios libres

P3
Oficines de gestió
Alfonso de Castro
El globus vermell
Joan Linux

2 Entrada Km 14

3 Sortida Km 14

4 Espai Andy Warhol

5 Espai Pilar Vers

6 Trèvol
Espai Josep Lluís Roig

7 La Perversa

8 Nau 53

9 Hòrstik

10 Espai Roman Polankik

11 Galeria 112
Espai Josep Peña

12 B-Murals. Residència
Espai Núria Hosta

13 B-Murals. Galeria
Espai Josep Picanyol

14 La Sagrerina

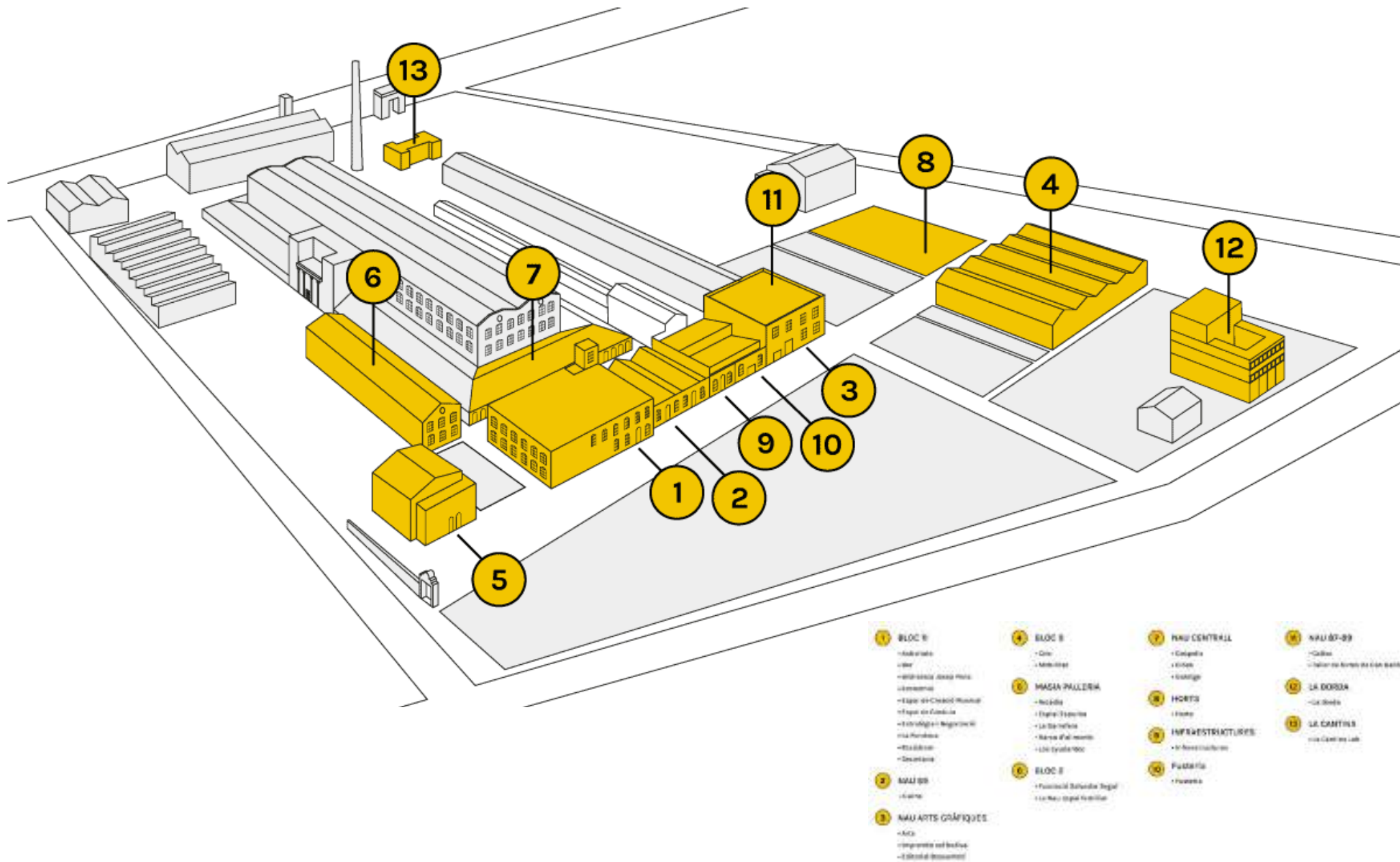
**Altres recintes
industrials**

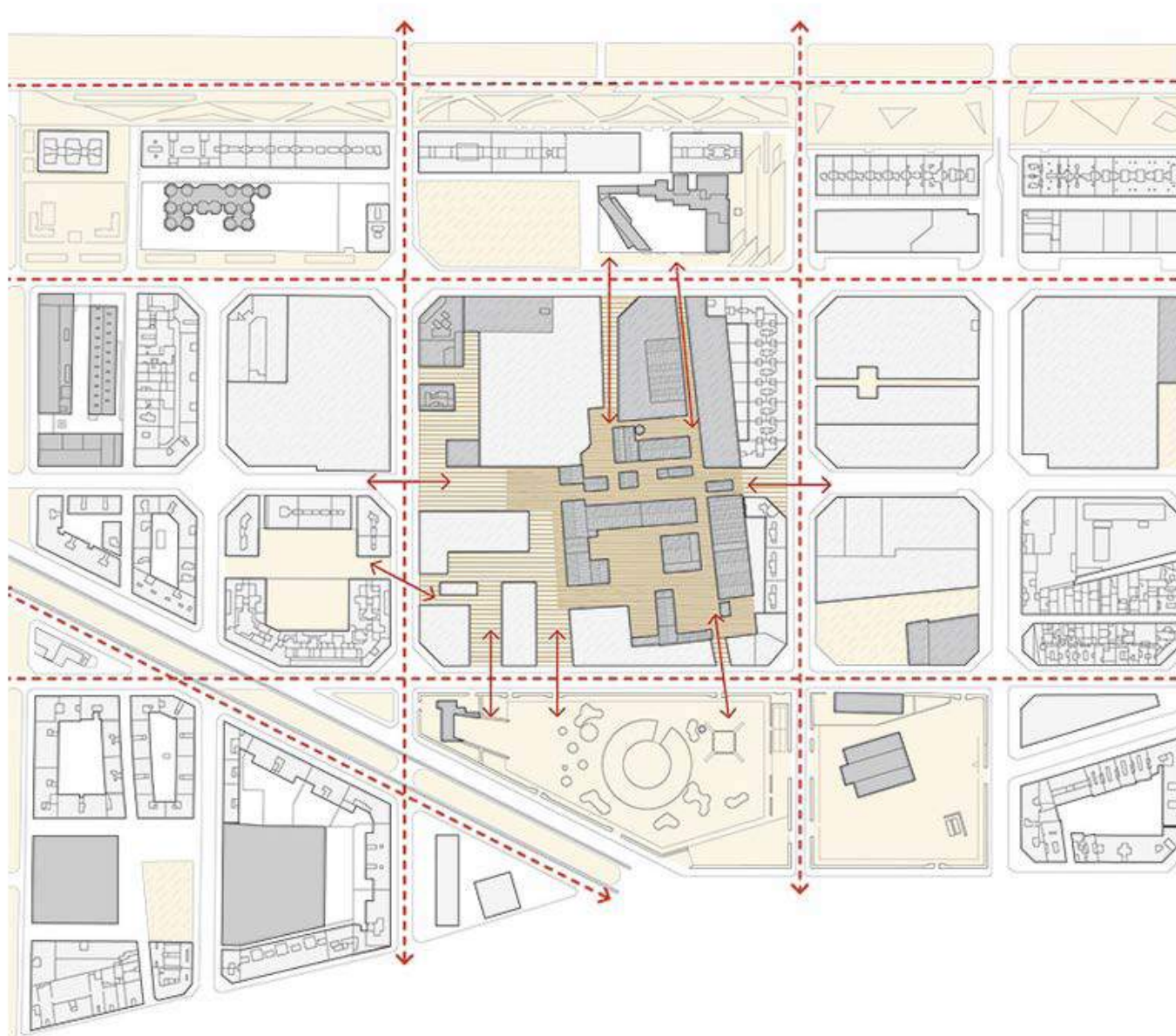
Ateneu de Nou Barris

Can Batlló

Can Batlló

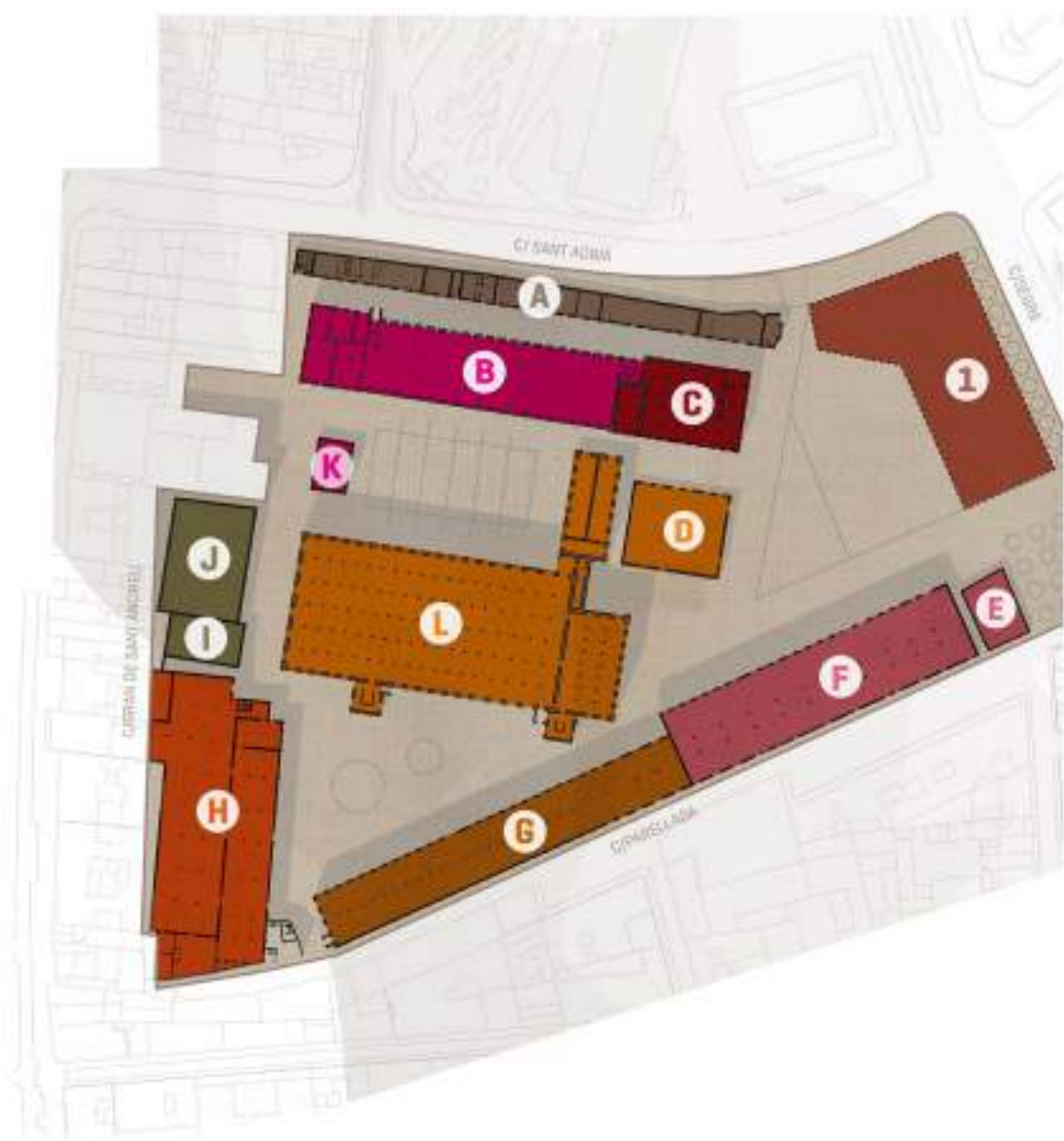
Can Ricart

Can Ricart

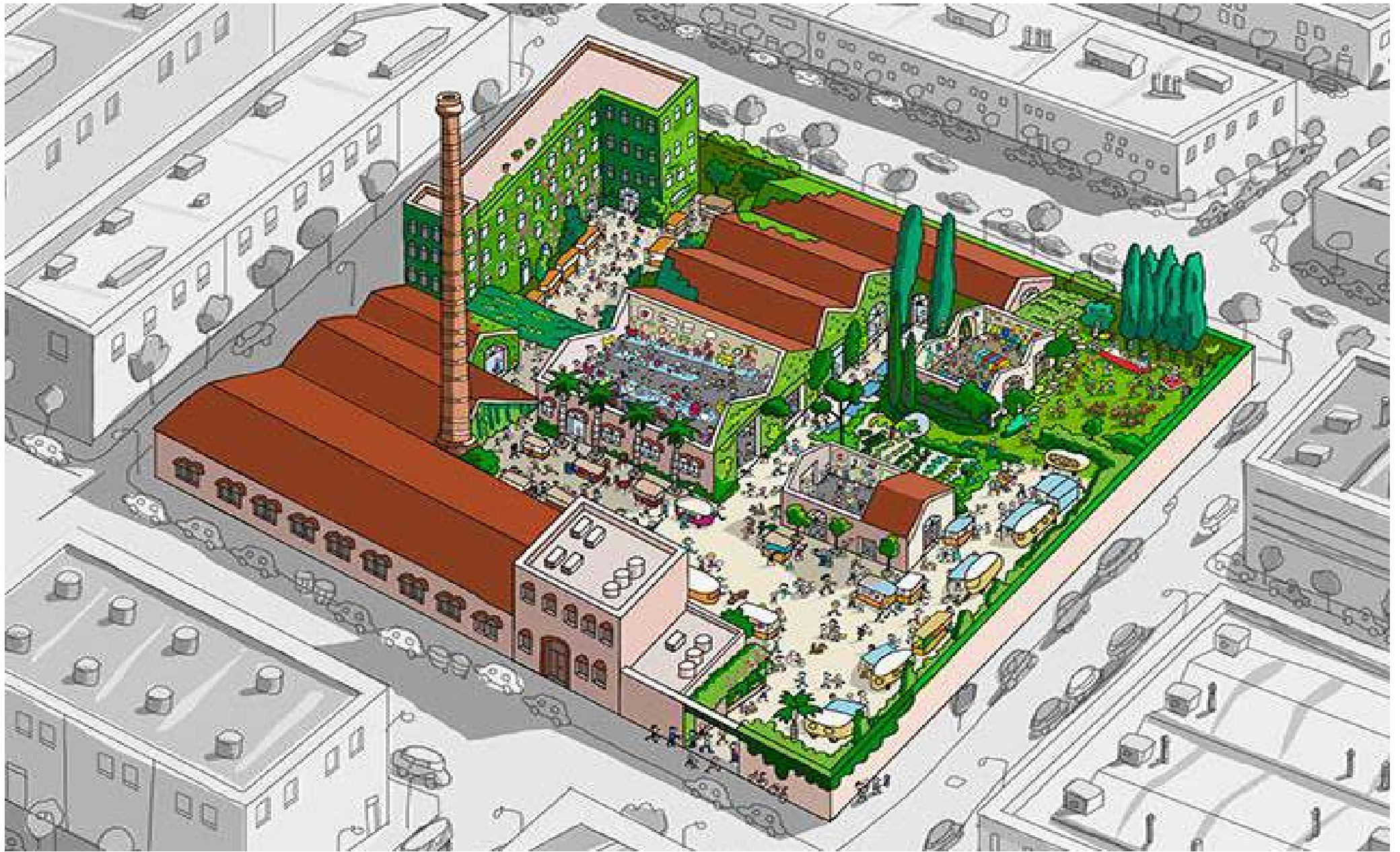

Fabra i Coats

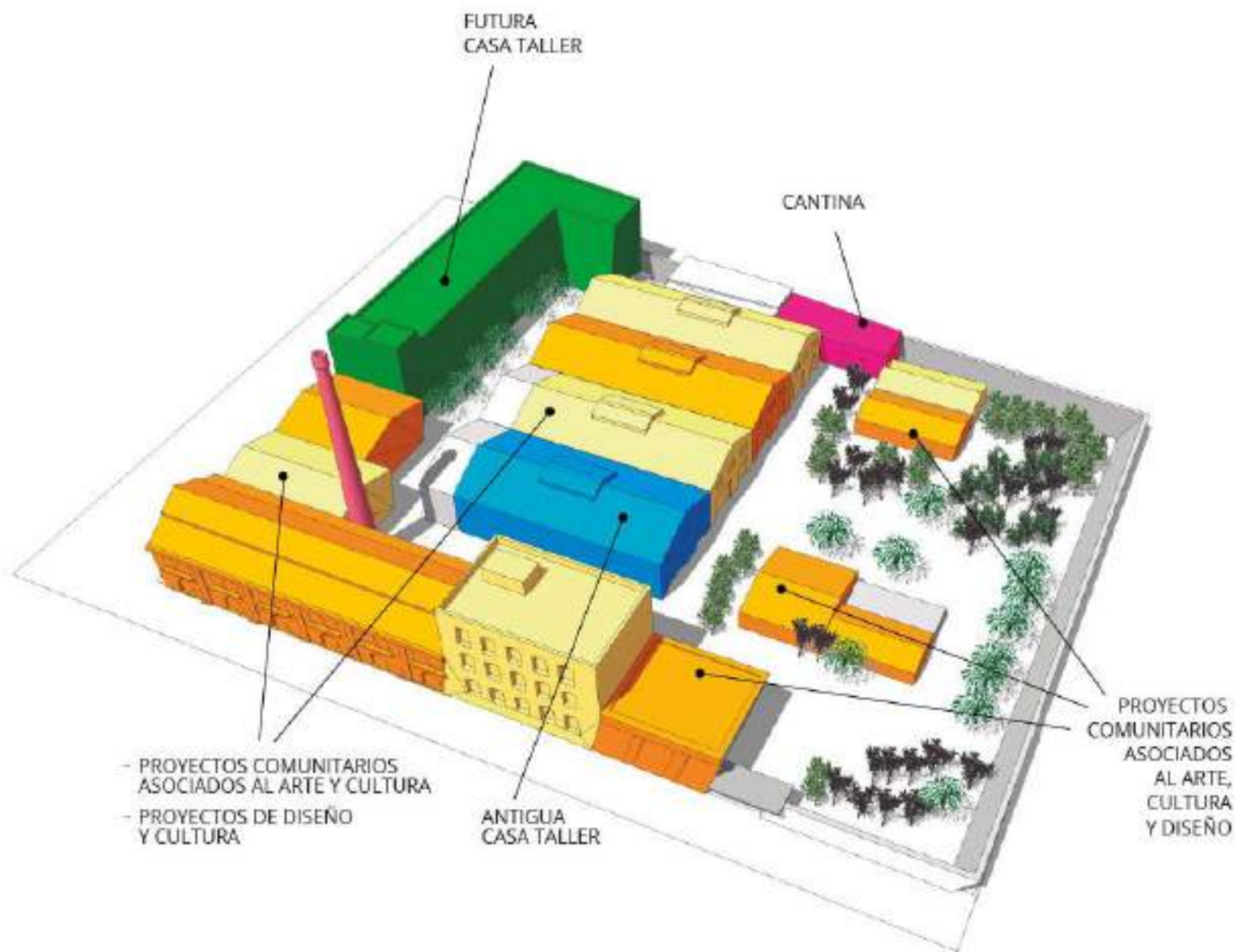

- A. Espai per a entitats. 900 m²
- B+K. Institut d'Educació Secundària. 7300 m²
- C. Casal de Barri. 2800 m²
- D. Museu d'Història Industrial. 2000 m²
- E. Cavallerisses cedides a Comissió de Festes. 400 m²
- F. Centre assistencial per a malalts d'Alzheimer. 1700 m²
- G. Habitatges dotacionals per a estudiants. 5500 m²
- H. Escola bressol. 1900 m²
- I+J. Espai polivalent. 900 m²
- L. Fàbrica de Creació. 15600 m²
- 1. CEIP + Aparcament. 2800 m² (solar)

Fabra i Coats

Palo Alto

Palo Alto

Palo Alto

1
Passat

**No sabien que era
impossible, així que
ho van fer.**

Mark Twain

La Nau Bostik va ser una de les cinquanta fàbriques d'una important multinacional especialitzada en la producció d'adhesius. L'empresa, que té els orígens a Chelsea, Massachusetts (EUA), es funda el 1889 amb el nom de The Boston Blacking Co. Aquesta productora de cola per a la indústria sabatera arriba a Catalunya com a Bostik l'any 1923, quan la companyia s'internacionalitza i comença a diversificar els seus productes. La seva presència al nostre país, ininterrompuda des del 1923, agafa una forta embranzida a la dècada de 1960, quan es construeix la Nau Bostik. El recinte va tenir un ús industrial fins que el 2006 tanca definitivament.

Però al febrer del 2015 la història fa un gir inesperat: la Nau Bostik, predestinada a ser enderrocada per construir-hi blocs de pisos, és cedida, en principi temporalment, a un grup de veïns i veïnes impulsats pel Xavier Basiana, que comencen a transformar aquest antic recinte industrial abandonat en un **nou espai obert a les necessitats veïnals i a tota forma d'expressió artística i cultural**.

La nova activitat ha posat al dia els espais i ha retornar la vida a l'antiga fàbrica. Al mateix temps, la voluntat de preservar la memòria històrica i el patrimoni ha fet que s'hagi preservat la sensació de trobar-se dins d'un **recinte industrial**, amb els seus carrers o espais exteriors que donen accés a les diverses naus i edificis.

La tasca de recuperació d'aquests espais no hagués estat possible sense l'empenta infinita i la feina desinteressada de veïns i companys com Aureli Gandul, Roman Pons "Polankik", Jordi "Gin" Ponsa, Josep Peña, Núria Hosta, Llorenç Rosselló, Josep Lluís Roig, Lluís Filella, Pere Filella, José Tapia, David Suñol, Xavier Colomer... i d'artistes i creadors com Blanca Hadad, Jordi Guarch, Yana Mood, Josep Maria de Llobet, Tània Font, Cristina Raso, Arrate Enes, Laura Guiteras, Joan "Linux" Martínez, Alfonso de Castro.

Barcelona, ciutat de fàbriques

1. Una història de patrimoni, memòria col·lectiva, identitat i cultura

Recuperar la memòria històrica de Barcelona és recuperar part del seu patrimoni industrial. Durant els segles XVIII i XIX la nostra ciutat es va convertir en el motor de la revolució industrial al sud d'Europa. Barcelona va arribar a ser una ciutat plena de fàbriques, que convivien amb l'espai residencial, places i carrers, i aquest és un dels fets que pretenem posar en valor amb aquesta exposició.

Durant el s. XIX, el proteccionisme estatal fruit del règim borbònic envers els tèxtils britànics va convertir les indústries catalanes en capdavanteres a escala mundial només per darrere d'Anglaterra, França i els Estats Units. Una prosperitat que culminà en l'Exposició Universal de 1888.

Moltíssimes fàbriques que estaven situades als ravals de Barcelona es van anar incorporant a l'entramat urbanístic, pel propi creixement de la ciutat, i van convertir Barcelona en una de les primeres ciutats europees incorporades al procés industrial i en motor econòmic de Catalunya. Barris com els del Poblenou o Sant Marrí del Provençals, on s'ubica avui dia la Bòstik, van arribar a ser considerats com el "Manchester català".

En aquest context a molts barris de la ciutat s'hi va configurar un teixit social impulsat, sobretot, per cooperatives i associacions obreres. Aquestes articulen la vida social i, amb l'objectiu de millorar les condicions de vida de la classe treballadora, impulsen tot un seguit d'activitats formatives, serveis de salut, economats i oci, fonamentals per entendre la consolidació d'un moviment sindical al voltant del qual es forja la Barcelona rebel. Una identitat que viu el seu apogeu durant els anys de la Segona República.

A les societats occidentals només des de fa relativament pocs anys es produeix un declivi industrial. Un procés de desindustrialització que comença a partir dels anys setanta amb la crisi del petroli, però que s'accentua sobretot durant la dècada dels vuitanta amb l'anomenada reconversió industrial executada a l'escalf de les lluites obreres. Aquesta desindustrialització es veu incrementada per la deslocalització de moltes fàbriques, primer a polígons de l'àrea metropolitana de Barcelona i més endavant a altres països. L'increment del preu del sòl a la ciutat i la mà d'obra barata a altres països determinen la fugida/ expulsió de moltes fàbriques fora de la ciutat.

El Pla General Metropolità, d'una banda, i l'anunci l'any 1986 de la celebració de les futures olimpíades a Barcelona l'any 1992 apunten un canvi de model econòmic i una nova aposta per projectar Barcelona internacionalment. Els Jocs Olímpics permeten un salt qualitatiu en inversions per posar la ciutat al mapa de les grans ciutats globals i és en aquest marc on l'absència de polítiques públiques de protecció del patrimoni industrial deixen infinitat d'espais que havien estat centres de treball, tallers, magatzems, i petites i mitjanes indústries a peus de la piconadora que representa l'especulació immobiliària a partir dels anys noranta.

2. Reconversió d'edificis industrials per a l'activitat cultural i altres usos

La tabula rasa que es produeix a Barcelona amb aquest canvi de model i procés de desindustrialització a finals del segle també compta amb resistències en el fort moviment veïnal emergent en aquest anys. Un moviment molt vinculat a la lluita pels drets i llibertats en el marc de l'antifranquisme. Les associacions veïnals, que es comencen a legalitzar a principis dels anys setanta, però que operen des de fa anys als barris, són el veritable motor de la recuperació i gestió de molts espais industrials en desús. L'efervescència d'aquest moviment té com a objectiu la demanda de diferents serveis i equipaments necessaris als barris. El moviment veïnal esdevé el complement social a les lluites sindicals als centres de treball. D'aquesta manera pren forma una pugna entre diferents interessos i poders a la ciutat per preservar una part del patrimoni industrial per altres usos.

Són molts els exemples d'antics edificis que es van construir per acollir indústries i factories i que amb els anys, quan la seva funció primigènia ha deixat d'existir o la seva situació ha deixat de ser estratègica per al seu ús industrial, s'han reutilitzat com a espais per a la cultura.

A Barcelona i la seva àrea metropolitana en tenim força exemples, des de la gran fàbrica tèxtil Batlló, a la Bordeta, com els antics magatzems i tallers Fiat que van passar a ser escola, casal i centre cívic del barri de Les Corts. Altres exemples són els centres de creació com la Nau Ivanow (la Sagrera), la Fabra i Coats (Sant Andreu), La Escocesa (Poblenou), La Seca (la Ribera) o Hangar (a l'antic complex de Can Ricart, al Poblenou), tots ells ubicats en edificis de passat industrial.

La posada en funcionament i gestió d'aquests espais per part de particulars, col·lectius o plataformes veïnals s'han dut a terme amb molta creativitat, imaginació, solidaritat, col·laboració i treball voluntari. Sempre amb una voluntat de recuperar espais per a la ciutadania.

Amb aquests antecedents, i donat el paisatge industrial que des de fa molts anys ha caracteritzat aquest barri i el seu entorn, l'edifici de la Nau Bòstik és un lloc ideal com a espai per al veïnat, on es pot sentir identificat amb la història i el passat més recent de La Sagrera i trobar-hi un lloc de reunió, debat i creació per començar a escriure el futur més immediat d'aquest racó de Barcelona en permanent transformació.

Jorge Sánchez

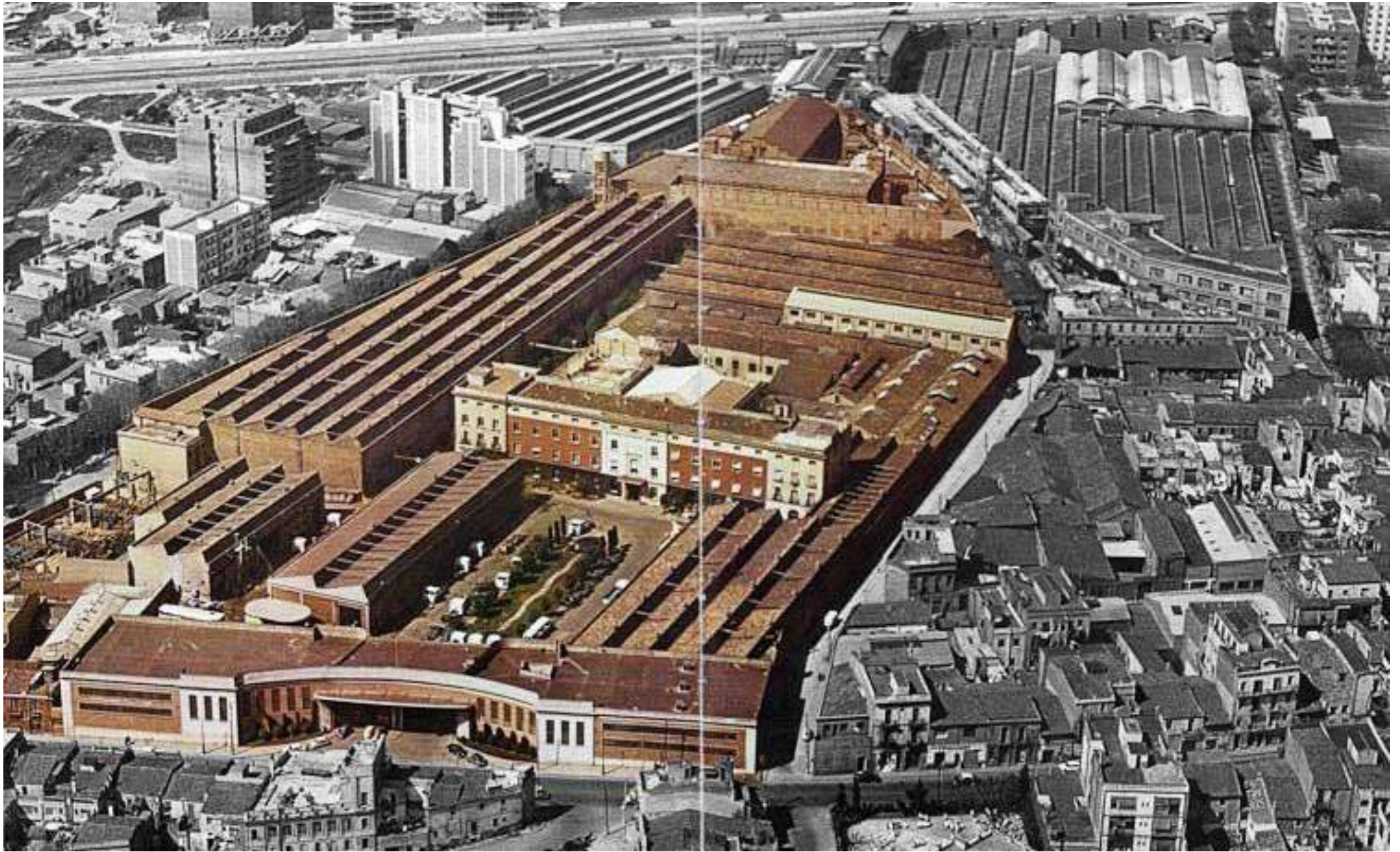
Patrimoni industrial de La Sagrera

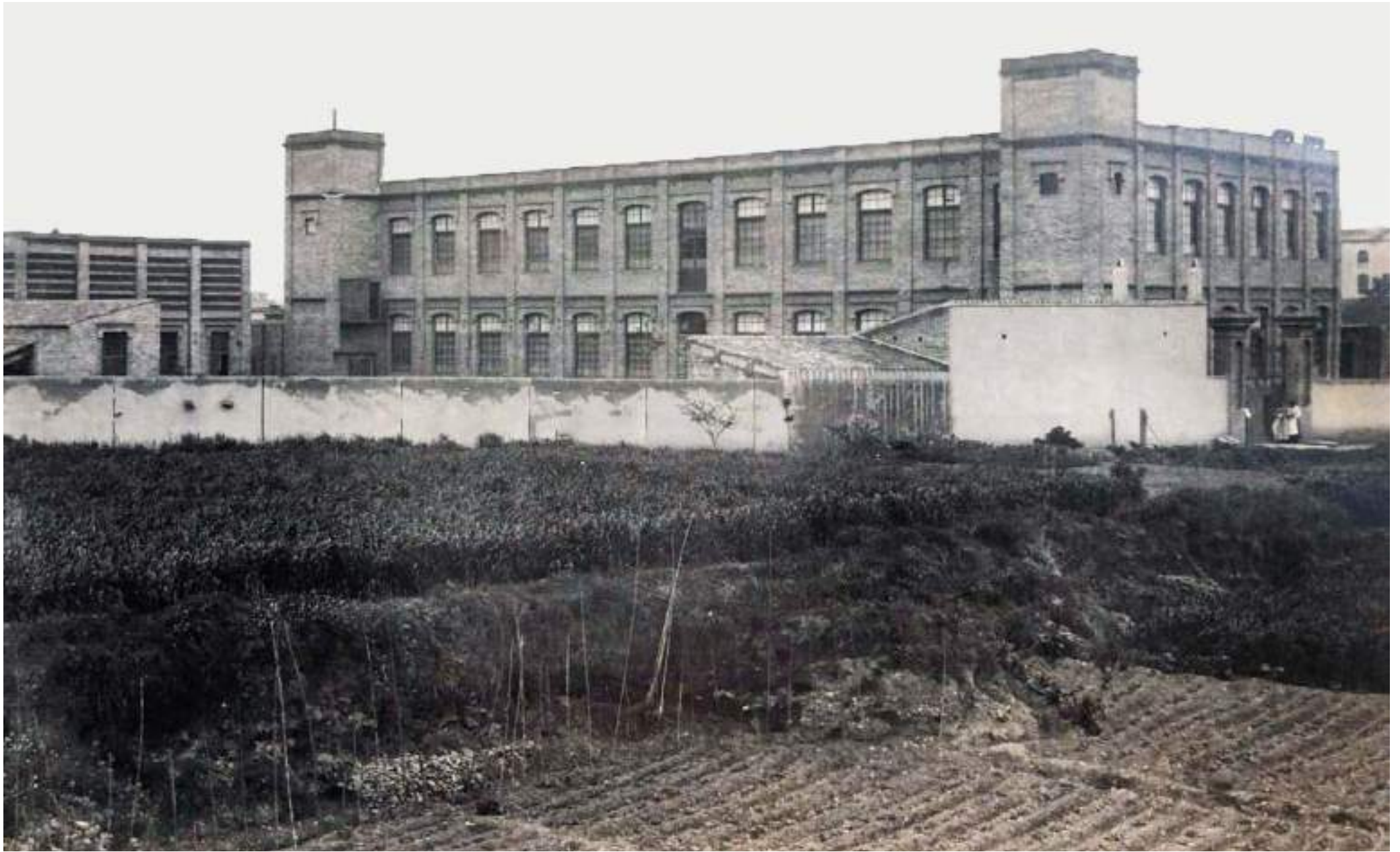
Farinera La Esperanza

Nau Ivanow

Fàbrica Pegaso / Hispano-Suiza

Fàbrica Redfil

La Nau Bòstik

l'any 2015

Pati exterior
2015

Sala Km14
2015

Espai Paula Rosselló
2015

Sala Pilar Vers
2015

Espai 53
2015

Sala Aureli Gandul
2015

Planta segona (actual Aula Prollema)
2015

Espai Andy Warhol
2015

Espai Picanyol (actualment B-Murals)
2015

Pati exterior
2015

Pati exterior
2015

Pati exterior
2015

**7 anys d'activitat
a la Bòstik**

Assemblea Procés Constituent
2015

Reunió de l'Assemblea Grogas amb Pablo Iglesias
2015

Assamblea Procés Constituent amb Teresa Forcades
2015

Festa Institut
2015

Festa Institut
2015

Drac, diables i gegants de La Sagrera
2015

Acte de Barcelona en Comú
2016

Rodatge de videoclip
2016

Diana Garrigosa i Pasqual Maragall
2016

Muntatge de l'exposició "Visions de la Bòstik"
2016

Inauguració de l'exposició "Visions de la Bòstik"
2016

Concert Oxfam
2016

Eat Street
2016

Exposició “Docfield”
2016

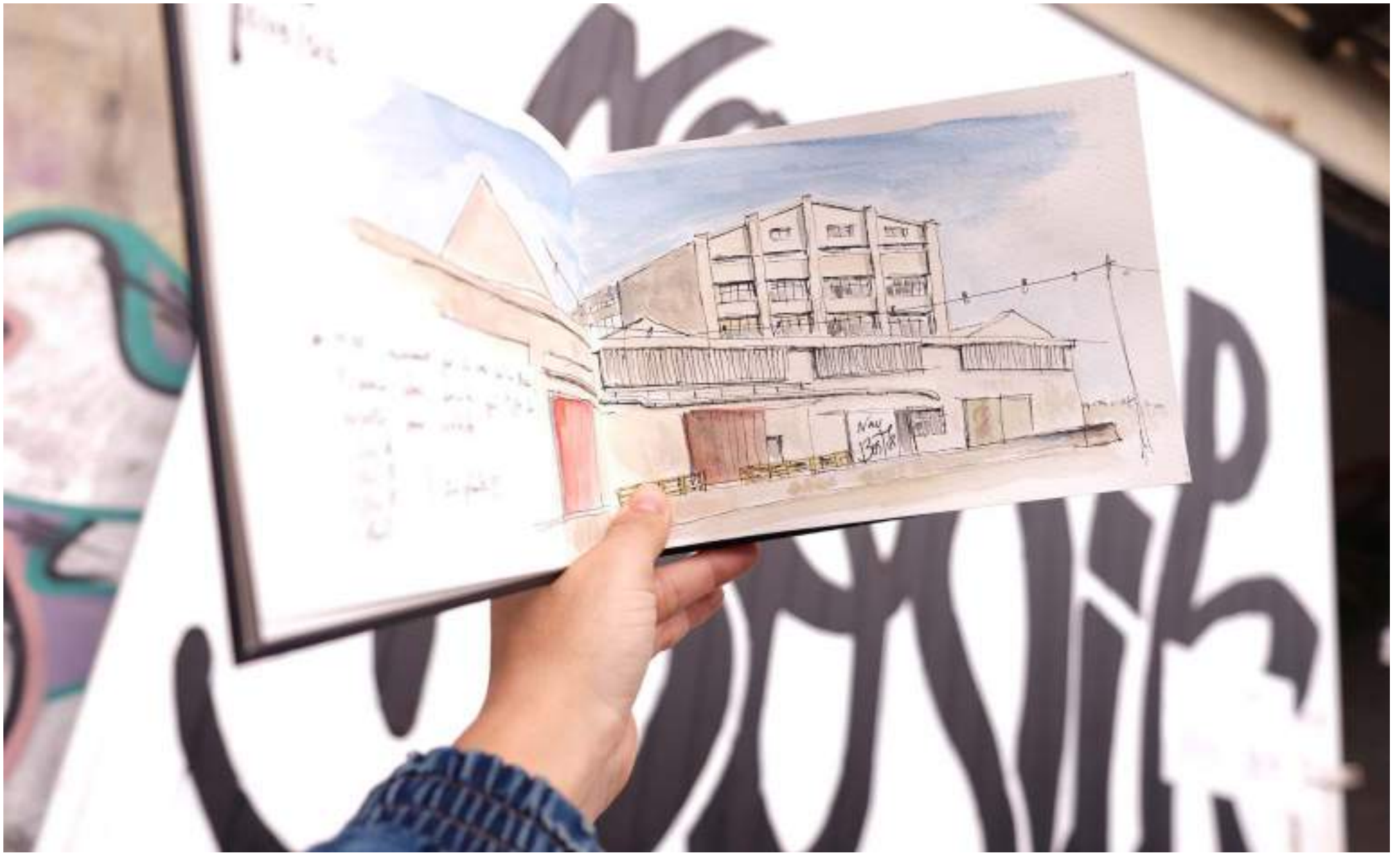
Passarel·la de moda “Fashion Show”
2016

Assemblea Procés Constituent
2016

Futbol a la Nau Bòstik
2016

Urban Sketching
2016

Obra de teatre dirigida per Marc Rosich
2016

48h Open House BCN
2016

Eat Street
2016

Debat “L’espai urbà i els equipaments urbans, catalitzadors socials” (FAVB)
2016

Festa de cap d'any
2017

Teatre a la Nau Bòstik
2017

Exposició d'El Observatorio
2017

Música en viu al “Ballar Rock and Roll”
2017

Acte pro Milagro Salas amb Gerardo Pisarello
2017

Acte pro Milagro Salas amb la coral laioflautas
2017

Jam d'escriptura
2017

Eat Street
2017

Bòstik Film Fest
2017

I Fira de vins naturals a la Bòstik
2017

Acte de la Coordinadora d'Animadors Socioculturals de Catalunya
2017

Espectacle de corda "Districte 11"
2017

Concert "District 11"
2017

Sardinada de veïns
2017

La Fura dels Baus
2017

La Fura dels Baus
2017

La Fura dels Baus
2017

Inauguració La Perversa
2017

Premi "Time Out"
2017

Tallers professors d'institut
2017

Curs de llengua amb Darija (Prollema)
2017

Muntatge exposició "Trànsit" de Territorios libres
2017

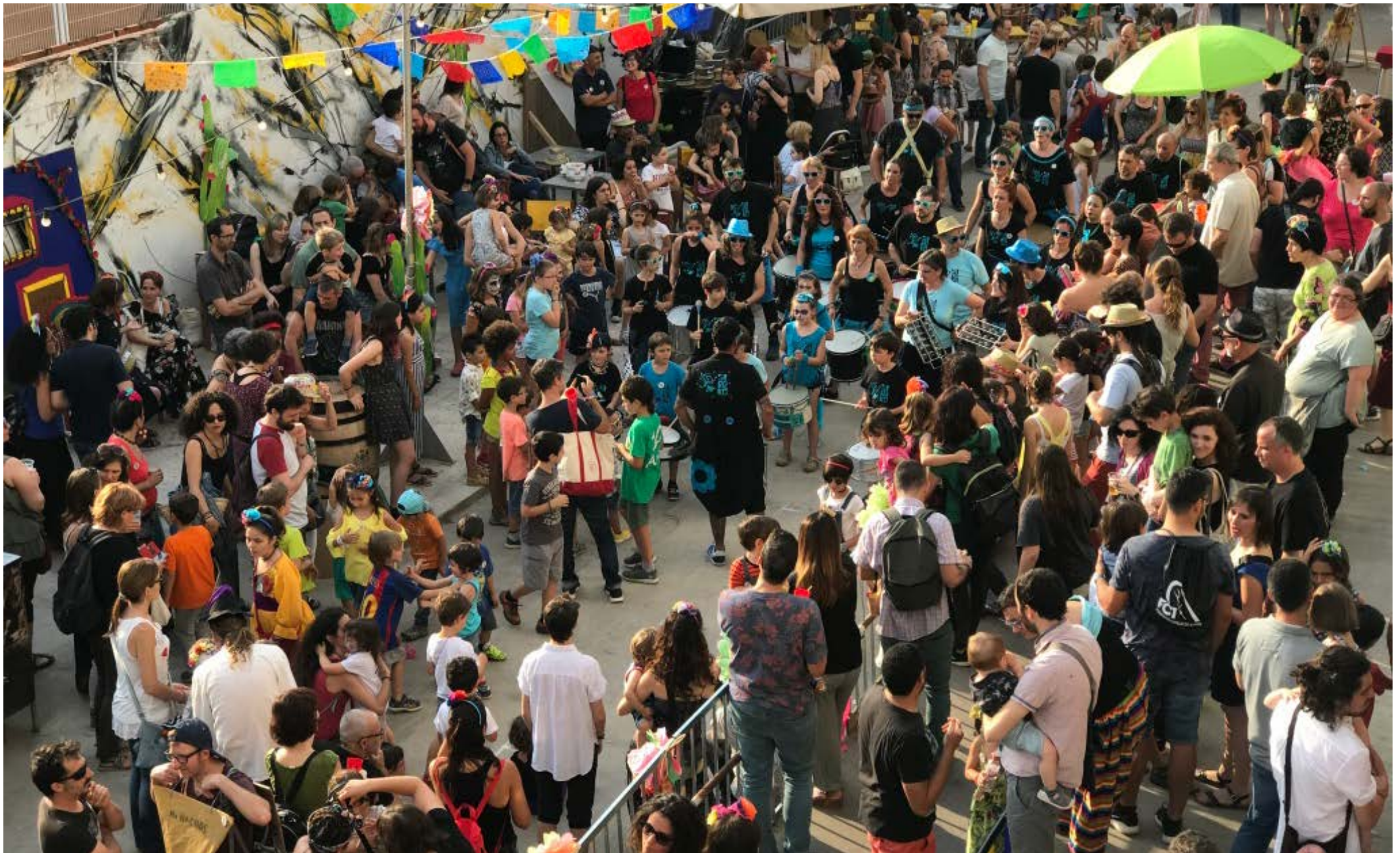
Vintage Market
2017

Roda de premsa amb Xavi Domènech
2018

La Perversa
2018

Festa de fi de curs de l'escola Congr s-Indians
2018

Entrevista de Josep Cuní a Santiago Niño Becerra
2018

Concert de La locomotora negra
2018

Quim Torra amb Demòcrates de Catalunya
2018

Inauguració Biennal de fotografia
2018

Desfilada de l'escola de moda ESDI
2018

Classe de YogaOne
2018

Concert de la Fundación Tony Manero
2018

Infants reinterpretant la façana de la Nau Bòstik
2018

Elian Chali
2018

Nadal
2018

Assemblea d'Esquerra Republicana de Catalunya
2018

Xavier Trias
2019

Els Catarres al Simfònic
2019

Som el 80%
2019

Roda de premsa d'Esquerra Republicana de Catalunya
2019

CUP. Nit electoral
2019

Aulafest
2019

Jornades "Mutare" de la Fundació Carulla
2019

Maker Faire Barcelona
2019

Jornades “XOC” de l’APGCC
2019

Asamblea Chile Despertó Barcelona
2019

Exposició de l'AMB
2019

Exposició "Retrats de pandèmia" de Xavier Basiana
2020

IV Jornada “Renaturalització d’espais educatius”
2020

Exposició "Renaturalitzem les escoles, naturalitzem la ciutat"
2020

Bicibus de l'escola 30 Passos
2022

III Fira de vins naturals
2022

III Fira de vins naturals
2022

Concert vermut amb Manu Chao
2022

Concert vermut amb Manu Chao
2022

2
Present

**Progressar és guanyar
independència en relació
amb la incertesa de
l'entorn.**

Jorge Wagensberg

Actualment hi ha una quinzena d'**entitats i projectes** que formen part de la Nau Bòstik, tot participant dels seus espais de gestió comunitària i fent ús de les seves naus i espais diversos de manera habitual.

Això suposa que més d'un centenar de **persones** passen cada dia per l'equipament, ja sigui per treballar-hi, per dedicar-hi part del seu temps personal de forma voluntària o per gaudir de les propostes culturals o de lleure que s'hi organitzen.

Dret a la ciutat. Propera estació, Nau Bòstik

La gestió comunitària com element clau per definir la Nau Bòstik

Henri Lefebvre (1901-1991) va ser el primer que, amb *La révolution urbaine* de l'any 1968, va teoritzar sobre la íntima relació entre les ciutats i el desenvolupament del capitalisme. David Harvey (1935), un dels referents més reconeguts per l'actual consistori i els moviments socials, ha situat la ciutat com a espai en pugna entre diferents interessos: privats, públics, públics-privats (moltes vegades anant de la mà) i públics-comunitaris.

El debat sobre el dret a la ciutat i l'espai públic, com a concepte polític, ha estat al centre dels debats entorn de les grans transformacions urbanes. Barcelona ha estat sovint expressió d'aquesta pugna entre la intervenció en forma d'oportunitat de fer negoci i la capacitat de la ciutadania per actuar a favor de la comunitat. Un equilibri que ha tingut moments d'inflexió amb els Jocs Olímpics del 1992 o el Fòrum de les Cultures el 2004. Aquesta tensió és la que els ajuntaments han d'arbitrar a favor d'un model determinat, prenent decisions. Moltes vegades, en funció de la voluntat política, però també en íntima relació amb la capacitat d'influència o mobilització d'uns i altres. A ningú se li pot escapar la forta pressió del lobby econòmic (immobiliari, hotelier...), d'una banda, així com la del fort moviment veïnal i social a la nostra ciutat, de l'altra.

La Nau Bòstik fa una proposta de gestió comunitària on es reivindica una aposta política de gestió d'un espai. Hi ha d'altres que funcionen a la ciutat de Barcelona i són prou conegudes: la gestió directa, quan l'equipament o servei el gestiona l'Ajuntament amb les seves treballadores, o la gestió indirecta o externalitzada, quan la gestió es subcontracta a una empresa privada. Aquest últim model s'ha anat implementant a Centres Cívics i Casals de Barri els últims trenta anys a Barcelona amb resultats molt discutibles. Es neutralitza les comunitats organitzades com a subjectes actius i se'ls atorga el paper de consumidors de cultura passius.

La gestió comunitària, en canvi, s'erigeix en un model en el qual la ciutadania gestiona un equipament o servei municipal a través d'una cessió de l'administració a una entitat, una xarxa d'entitats o altres figures jurídiques sense ànim de lucre. Aquesta seria la definició que es planteja pel tipus de gestió a la Nau Bòstik.

Segons la regulació de la normativa de participació del mateix Ajuntament de Barcelona, la gestió comunitària està contemplada en l'ordenament jurídic quan l'administració, en aquest cas l'Ajuntament, cedeix la gestió d'un equipament municipal a una entitat, un grup d'entitats o una coordinadora, i s'entén aquesta cessió com la plena autonomia en l'orientació dels seus continguts i –inclosa, per tant, la programació de les activitats- i la contractació del personal.

Aquest és l'escenari on s'imbrica la situació actual de la Bòstik. La disjuntiva esdevindrà un missatge sobre el model de participació i el projecte de ciutat que volem construir. La pressió dels poders econòmics i immobiliaris no s'aturarà i correm el perill que la Sagrera sigui el següent barri on es cronifiqui la gentrificació, i es continuï privatitzant espai públic amb una actual i reconeguda bombolla immobiliària del lloguer. La ciutat per bé o per mal, segueix en pugna.

Tota lluita per l'autonomia de gestió, i per l'exercici del dret a la ciutat, és automàticament contraposat a una inèrcia que sempre tendeix al conservadorisme per part de qui ocupa el poder municipal. La Bòstik, per tant, s'erigeix en una oportunitat per convertir-se en un nou referent d'equipament cultural a la ciutat amb una gestió comunitària. Un espai usurpat a l'especulació, un espai reconquerit per a la comunitat, un espai on seguir exercint el dret a la ciutat.

Jorge Sánchez

Col·lectius

azimut360

Azimut 360

www.azimut360.coop

Cooperativa especialitzada en energia solar. Desenvolupen projectes d'energies renovables, tant en l'àmbit local com internacional, per cobrir necessitats energètiques a través d'un model sostenible i respectuós amb el medi ambient.

Azimut 360

Azimut 360

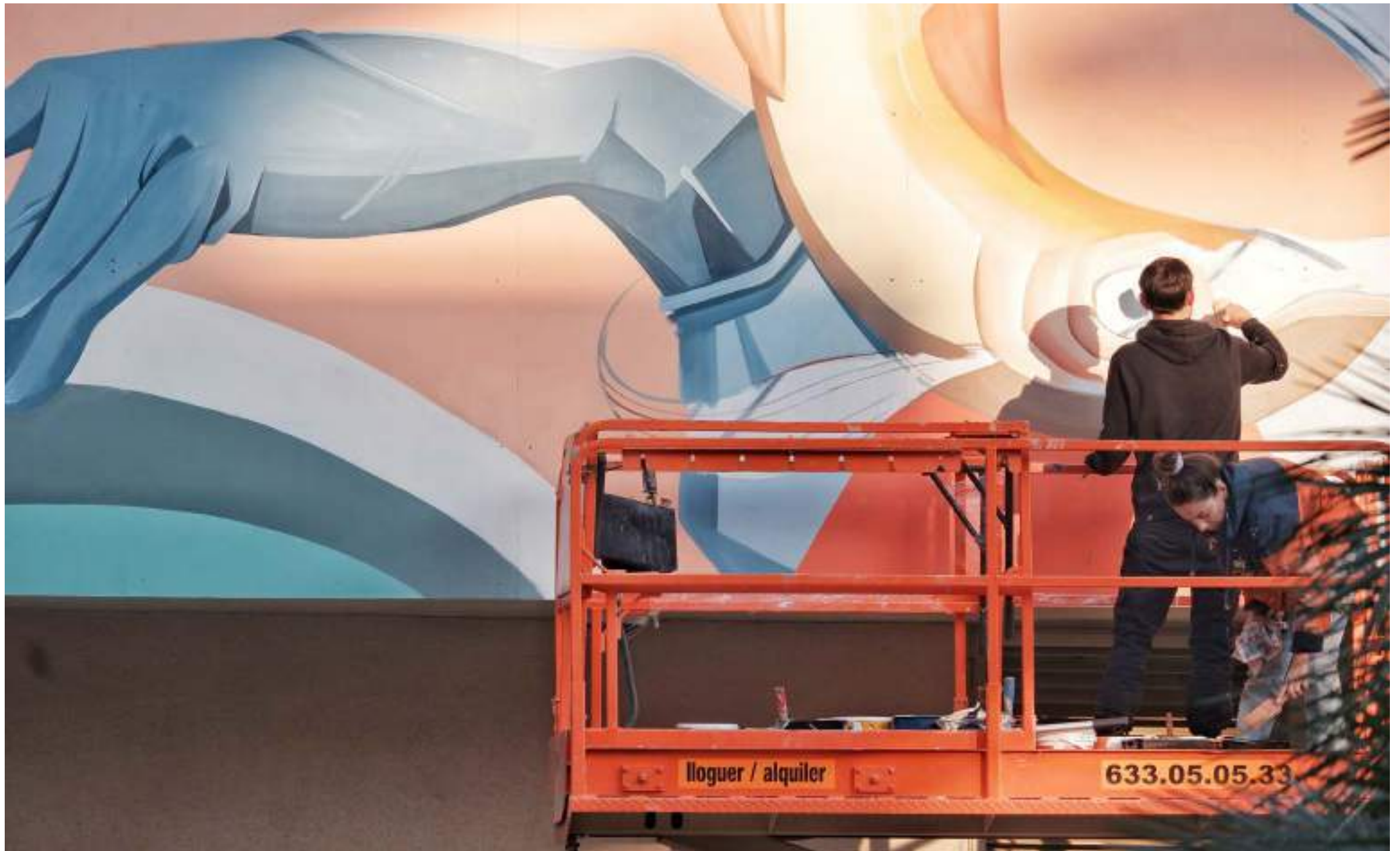
B-Murals

www.bmurals.com

Centre especialitzat en art urbà. Treballa des d'un enfocament integral que combina el suport a la creació -a través de l'impuls d'intervencions murals, residències i exposicions- amb el treball comunitari, educatiu, de reflexió i difusió d'aquesta disciplina amb voluntat de fer-la créixer i acostar-la al conjunt de la ciutadania.

B-Murals

B-Murals

El globus vermell

www.elglobusvermell.org

Col·lectiu d'arquitectes que des del 2009 treballa amb l'objectiu de difondre el coneixement sobre l'arquitectura i la ciutat i, així, formar una ciutadania crítica i exigent envers l'entorn urbà de manera que pugui tenir un rol principal en la construcció de la ciutat.

El globus vermell

El globus vermell

Fronteres invisibles

www.fronteresinvisible.wixsite.com/frinvisibles

Projecte educatiu que trenca murs mitjançant el diàleg i la comprensió dels problemes reals que ens envolten. Mitjançant el joc treballa les migracions i tot el que es desprèn d'aquestes i lluita per combatre la desinformació, desmuntar tòpics i destruir prejudicis sobre el fenomen migratori.

Fronteres invisibles

Fronteras invisibles

Galeria 112

www.112gallery.eu

Galeria que neix amb l'objectiu d'enriquir, a través de la difusió, la cultura fotogràfica contemporània. Té el propòsit de mostrar i difondre a través d'exposicions obres fotogràfiques interessants on tradició i contemporaneïtat convisquin amb naturalitat.

Galeria 112

Galeria 112

Hòrstik

Hort urbà situat en una de les terrasses de la Nau Bòstik. Hi creixen tomàquets, pebrots, albergínies, pastanagues, enciams, apis, alls, cebes, escalunyes, carabassons, cogombres, carabasses... que són compartits entre la comunitat de la Bòstik i que esporàdicament formen part dels dinars comunitaris que s'organitzen. Forma part de la xarxa Barcelona+Sostenible.

Hørstik

Hørstik

La Perversa

www.laperversa.com

Espai fotogràfic autogestionat que treballa per a una fotografia social, de barri, artística, participativa i expositiva. Susan Sontag deia que l'Art és seducció però no rapte; si en l'emoció està la clau de l'aprenentatge, La Perversa vol seduir-te i raptar-te, un segrest del qual prometen no et voldràs alliberar.

La Perversa

La Perversa

Las Ratas

https://twitter.com/lasratas__

Col·lectiu feminista no-mixte del barri de la Sagrera que té per objectiu els principis del feminisme (trans, antiracista, anticapitalista...). Ni ratetes ni presumides!

Las Ratas

Las Ratas

Madisound

www.madisound-studios-academy.com

Acadèmia de cant diferent i alternativa. Fa classes grupals on ajunta gent amb objectius similars. Treballa repertori individual, microfonia, interpretació i posada en escena.

Madisound

Madisound

PhotoSagrera

www.photosagrera.com

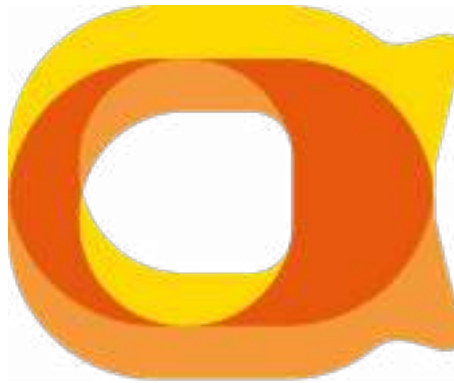
Associació que té per objectiu promoure la fotografia i consolidar un punt de trobada dels aficionats a la fotografia. Amb l'objectiu de sensibilitzar l'opinió pública sobre la importància cultural de la fotografia organitza tallers, cursos, xerrades, exposicions i sortides i recolza altres iniciatives que comparteixin aquests mateixos objectius.

Photo Sagrera

Photo Sagrera

Prollema
www.prollema.org

Projecte adreçat a jovent migrat sol en situació d'exclusió social severa, que els i les capacita, prèvia formació, com a ensenyants de la seva llengua materna i els ofereix una primera experiència prelaboral. És una alternativa a la situació de desocupació forçosa del jovent participant, el qual és agent actiu i definitiu en el procés i execució de la proposta.

Prollema

Prollema

Sindicat de Llogateres

www.sindicatdellogateres.org

Sindicat de llogaters i llogateres a la ciutat que lluita per la defensa del dret a l'habitatge i un lloguer assequible, estable, segur i digne. Iniciativa transversal i amb una clara consciència política i col·lectiva, reivindica els drets dels llogaters i treballa per incidir en tots els àmbits administratius i de govern.

Sindicat de Llogateres

Sindicat de Llogateres

Territorios Libres

www.territorioslibres.com

Cooperativa formada per fotògrafs, comissaris i gestors culturals que des de 2015 centra la seva activitat en la producció i gestió de projectes fotogràfics de caràcter social i documental en ideació o desenvolupament. Impulsors i fundadors del Bostik Photo Fest.

Territorios libres

Territorios libres

Trèvol
www.trevol.com

Cooperativa especialitzada en serveis de missatgeria i de neteja. La voluntat de contribuir al benestar de les persones la va dur a ser, des de la seva creació el 1984, la primera empresa en oferir serveis de missatgeria en bicicleta. La mateix sensibilitat ecologista la duu a treballar amb productes de neteja ecològics i naturals.

Trèvol

Trèvol

LinuxBCN

Joan “Linux” Martínez i Serres

www.linuxbcn.com | www.llumatics.com

Fotògraf, grafista i programador.

Amb LinuxBCN es dedica a l'assessorament tecnològic (pàgines web, xarxes socials i webapps) a empreses de diferents àmbits i mides.

Alhora, des de Llumàtics ofereix tallers i formació fotogràfica.

Llumàtics

Llumàtics

Laura Guiteras

<https://sites.google.com/view/produccions-maria-palomo/inici>

Artista multidisciplinària resident a la Nau Bostik desde 2019. Ha creat Produccions Maria Palomo, un paraigües artístic on coexisteixen projectes com #lasjosephines (projecte d'arrel familiar amb històries cantades de la yaya Josefa), #Bostikianes (trilogia sobre la dona a través de titelles de tamany humà) i #BeWater (un encàrrec d'Enginyers sense Fronteres que vol ser un divertimento per conscienciar sobre la privatització de l'aigua).

Laura Guiteras

Laura Guiteras

Art urbà

El tàndem B-Murals i Nau Bòstik per l'art urbà

La relació de B-Murals Centre d'Art Urbà amb la Nau Bòstik arrenca el 2016 amb la celebració de la darrera edició del festival Open Walls Conference a La Sagrera. Des de llavors, Difusor, entitat darrera de B-Murals, i l'equip de la Nau Bòstik hem anat construint un tàndem cada vegada més sòlid.

Difusor neix com a associació cultural, l'any 2006, com una resposta d'alguns artistes urbans a la implementació de la Ordenança Cívica. El seu objectiu és fomentar la creació artística a l'espai públic, i fer-ho amb qualitat i de la mà del territori que acull les intervencions.

Després d'impulsar alguns projectes pioners que articulaven art, espai públic i participació, vam organitzar durant cinc anys la Open Walls Conference. Aquest festival, que comptava amb un cicle conferències internacionals radicades al CCCB, intervencions de gran format i una multiplicitat d'activitats lúdiques i formatives vinculades a l'art urbà, va contribuir a marcar un punt d'inflexió en la percepció de l'opinió pública -i de l'administració- vers l'art urbà.

La darrera edició d'aquest festival ens va portar a la Nau Bòstik, llavors un projecte amb poc més d'un any de recorregut però amb unes potencialitats enormes, idònies per al que necessitava Barcelona en relació a l'art urbà. Aquí hi vam trobar un equip acollidor i un espai on créixer com a projecte, des del que impulsar un centre de creació artística que fes frontissa entre l'art i la ciutadania.

Sota el nom de B-Murals Centre d'Art Urbà, Difusor està creant a la Nau Bòstik un centre de referència tant local com internacional, de creació i transformació social a través de l'art urbà.

Situar-nos a la Nau Bòstik -un antic complex industrial recuperat per a usos culturals i socials, al barri de La Sagrera- ens ha permès desenvolupar un projecte que engloba suport a la creació artística, a través d'exposicions, residències i convocatòries d'intervenció, una programació que acostia aquesta creació artística al gran públic, a través de xerrades, tallers o visites i, també, enllaçar aquestes iniciatives amb el territori creant projectes que transformen la ciutat i la seva realitat social a través de l'art.

B-Murals Centre d'Art Urbà ha rebut els premis Time Out 2017 d'Innovació Cultural, Premi Lluís Carulla 2018 d'Emprenedoria Cultural i Premi Beca Barcelona 2020. Compta també amb el suport de Montana Colors, Unite Hostel, l'Institut de Cultura de Barcelona i el Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

B-Murals

Mural doble
2016

Sixe Paredes
2016

Angel Moha
2016

Twee Muizen
2016

Miquel Wert
2016

Openwalls. Muretz
2016

Simon Vázquez + Mugraff
2016

Mural a la Nau Bòstik
2016

Mural a la Nau Bòstik
2017

Mural a la Nau Bòstik
2017

Mural a la Nau Bòstik
2017

Mural a la Nau Bòstik
2017

Mural a la Nau Bòstik
2017

Mural a la Nau Bòstik
2018

Mural a la Nau Bòstik
2019

Festival B-Murals
2019

Festival B-Murals
2019

3
Futur

**Tot està per fer i tot és
possible.**

Miquel Martí i Pol

El planejament urbanístic de Barcelona preveu que el solar que ocupa la Nau Bòstik sigui destinat, per una banda, a equipament escolar (sumant m² a la parcel·la on hi ha d'haver l'edifici definitiu de l'Escola 30 passos i un institut), d'altra banda, a zona verda (tota la part central de l'espai) i, finalment, a habitatge (una petita franja a la banda de l'eix ferroviari).

No obstant, des de la Nau Bòstik lluitem perquè es modifiqui el planejament i es destini tot el recinte a equipament, de manera que el barri guanyi l'espai de manera definitiva i es preservi el llegat industrial.

Alhora, apostem per mantenir la gestió comunitària com forma de governança.

En aquests moments l'Ajuntament sembla decidit a iniciar els tràmits administratius per preservar la Nau Bòstik, però encara no hi ha un compromís ferm que en garanteixi la seva protecció global, com a recinte industrial que és, sense amputacions d'algunes de les seves parts.

Finalment, tampoc acceptem que la salvaguarda de la Bòstik hagi d'implicar augmentar l'edificabilitat de les parcel·les de l'entorn (amb edificis que passarien de 10 a 14 plantes), com se'ns ha insinuat des dels serveis tècnics municipals.

Per tant, conjuntament amb totes les entitats de la Sagrera, des de la Nau Bòstik seguirem exigint tant la preservació de l'activitat de l'equipament i del conjunt fabril com que el canvi del planejament no tingui conseqüències negatives per l'entorn.

El camí que hem recorregut durant aquests 7 anys ens ha fet fortes i resilients i també ens ha permès somiar el futur de la Bòstik conjuntament amb moltíssima gent: veïnes, veïns, entitats i estudiants d'arquitectura han imaginat diversos futurs possibles per la Nau Bòstik.

Dinàmiques comunitàries com a part de la solució

Es preveu que quan arribem a l'any 2050 el 70% de la població humana viurà en ciutats. A l'estat espanyol aquest percentatge arriba al 80%. Per sumar una dada a aquesta tendència; només a la Xina, 200 urbs tindran més d'un milió de persones en 10 anys, segons les previsions.

Això consolida, a la pràctica, una realitat global que ja ens afecta de manera directa a tots els ciutadans de Barcelona: la història d'un model econòmic basat en l'especulació econòmica i immobiliària, comú a les ciutats globals, pensat i configurat des dels diferents governs municipals en estreta aliança amb el sector financer i els grans promotors immobiliaris. El fenomen, per conegut, no deixa de ser un problema, ja que la inèrcia del mercat, si no se li posa fre, el porta a expandir-se com una taca d'oli. Avui moltes veïnes i veïns que han viscut durant anys en barris centrals es veuen expulsats de manera centrífuga cap a barris de la perifèria i, cada vegada més, cap a altres ciutats de l'àrea metropolitana i sovint més enllà.

Any 2022. Les encara presents conseqüències de la crisi del 2008, que amb la punxada de la bombolla immobiliària va fer esclatar un model depredador i va fer estralls entre la població, s'han encavalcat en aquests dos últims anys amb una pandèmia sense precedents en molts decennis. Aquest fet ha sacsejat encara més la vida de les persones i ha capgirat totes les esferes de la vida personal i comunitària. La pandèmia ha accelerat una crisi de model de ciutat que, si a final de segle XX va deixar enrere un model productiu majoritàriament industrial, ara s'enfronta al repte de passar pàgina d'una economia basada en el monocultiu turístic. La ciutat "marca" i les seves pràctiques derivades (saturació de l'activitat turística, model de mobilitat caduc, nivells de pol·lució insostenibles per la

vida) van donar peu, durant els primers mesos de la pandèmia, a una sèrie de reflexions sobre els nous reptes que caldria entomar amb urgència per replantejar una ciutat habitable. Un d'ells, potser el més important, és la crisi ecosocial produïda per la crisi ambiental i la precarització del mercat laboral. L'emergència climàtica és un fet i el futur de la vida depèn de la nostra capacitat d'adaptar-nos a una nova realitat que s'ha de construir tot posant la vida al centre. I posar la vida al centre significa començar per prioritzar els serveis públics: potenciar la sanitat pública i els serveis socials i de cures, afeblits des de fa anys, generar un parc d'habitatge que pal·liï la tensió a l'alça del mercat immobiliari, revalorar l'educació pública i apostar per la cultura com àmbit de reflexió i transformació social. Un model econòmic que lluny dels serveis vinculats a la indústria turística no precaritzi les condicions materials de vida dels seus ciutadans.

Tanmateix observem que l'escenari social postpandèmia es dibuixa, des de certes administracions, amb un preocupant desig de retorn a la "normalitat" que vivíem abans del mes de març del 2020. Això ni és ni possible ni desitjable. A banda de la necessitat de corregir mancances estructurals que afectaran a tots els sectors socials imprescindibles per mantenir la vida, tenim una oportunitat, potser l'última, de revertir una inèrcia per evitar un retorn a una "normalitat" pre-pandèmia que era part important del problema. El nou escenari no pot ser el resultat d'un model imposat des de les elits polítiques i econòmiques.

Barcelona, ciutat dels prodigis, encara és una ciutat petita entre les grans ciutats europees, i una gran ciutat entre les petites urbs mediterrànies. Hi ha marge per reobrir certs debats no conclusos. Tenim la responsabilitat i a la vegada el dret col·lectiu de poder intervenir en la configuració d'un nou model per una ciutat del s. XXI. Malgrat les inèrcies d'un món cada vegada més homogeneïtzat, certes maneres d'organització comunitària estan plantejant reconfiguracions en els usos de l'espai públic i en la gestió dels béns comuns. No són receptes noves, ja que moltes d'aquestes iniciatives porten anys generant dinàmiques d'autoorganització des dels barris, ni són "per se" una solució global ni acabada, però s'inscriuen en dinàmiques que formen part de la solució.

Volem, per tant, fer una aposta per una Barcelona del segle XXI. Volem ser una empenta a l'exercici de pràctiques comunitàries. Volem poder dir també "que la ciutat és nostra... de qui l'habita i li dóna sentit". L'obra més complexa i contradictòria de la humanitat és un producte social. Nosaltres fem la nostra aportació amb voluntat d'intervenir en el seu disseny més enllà de les lògiques del mercat.

Jorge Sánchez

Propostes urbanes per l'entorn de la Nau Bòstik

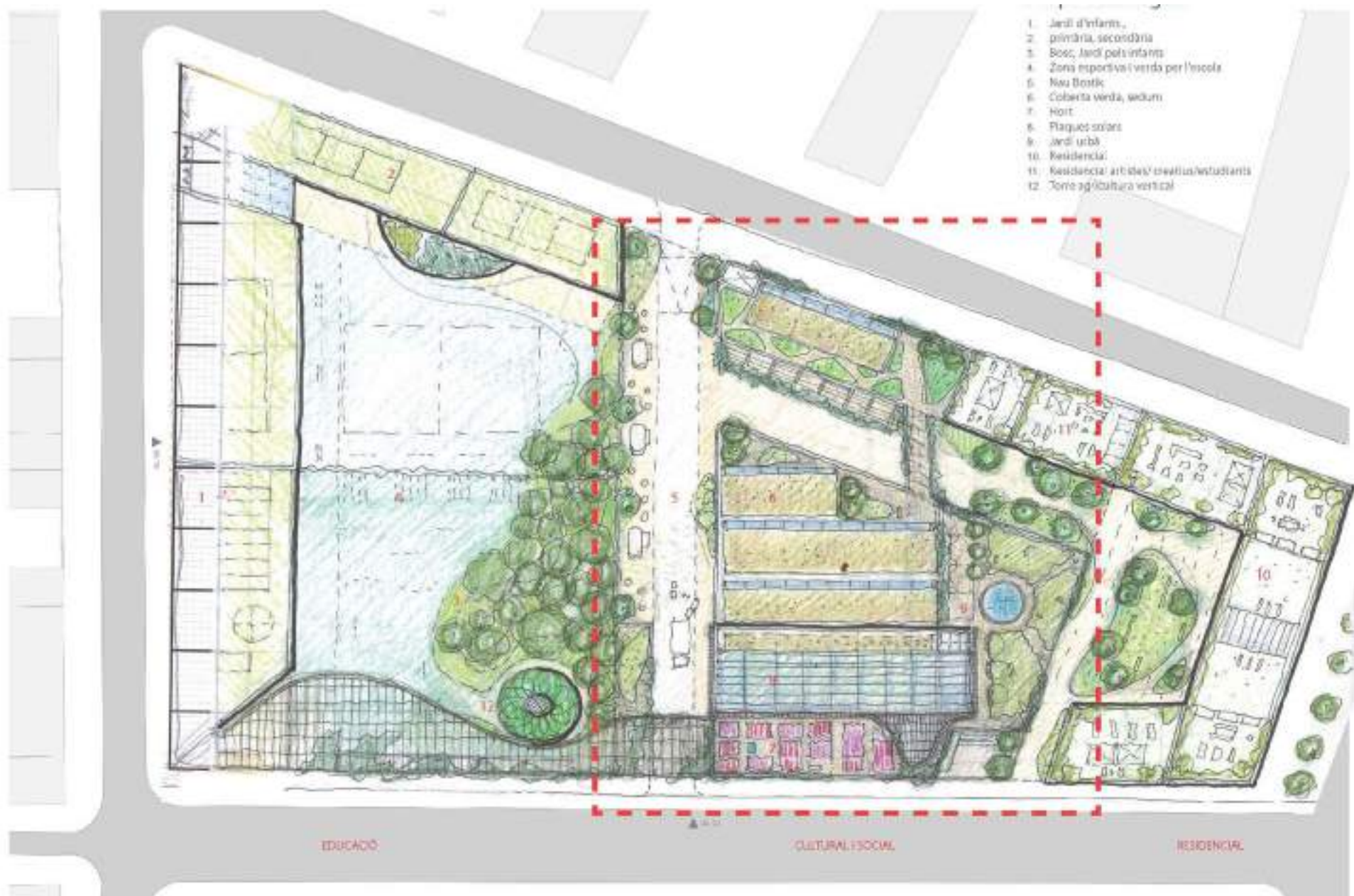
Parc lineal Sagrera

Parc lineal Sagrera

Planejament urbanístic actual

Proposta de Borgos Pieper

Proposta de Borgos Pieper

Proposta de Borgos Pieper

**El futur que tant els espanta
arribarà. I llavors el que
quedarà de nosaltres serà la
confiança indestructible que
vam mantenir en la foscor.**

John Berger

Nau
Bostik